

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
ฝ่ายบริหารทั่วไป งานธุรการ
ที่ สบอ. 6589
วันที่ 23 พ.อ. 58 (19.11)

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E กร0003/3925

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สลก. รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 18732
เรื่อง ขอชี้แจงลักษณะและที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ 19 พ.อ. 2558
พ.ศ. ๖๐. ๖๔๑๗/๕๔
พ.ศ. ๖๐. ๖๕๑๗/๕๔
๑๖.๑๑.๕๘
๑๗/๑๑/๕๘

เรียน	อธช.	วันที่กำหนด
☒ เพื่อโปรดพิจารณา	☐ เพื่อโปรดดำเนินการ	☒ เพื่อโปรดทราบ
สำนักงาน กปร. ขอชี้แจงลักษณะและที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534		
		หมายเหตุ

๐/๑

โทรระยา เทศกาล

(นางสาวอรุณี พงษ์พรประเสริฐ)
ผบ.ท.ล.ก. รักษาราชการแทน ลนค.
๑๙ พ.อ. ๒๕๕๘

ทราบ

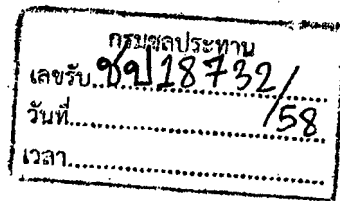
- ๑. ส่งเรื่อง คู่มือโครงการฯ ดังกล่าว
 - ๒. มอบ ผอ. มพ. รับผิดชอบจัดทำ
- ให้ทราบทั่วกัน

สม น้อย
23 พ.อ. 2558
(นายสุเทพ น้อยไพโรจน์)
อธช.

13 พ.อ. ๕๐.๕๗.๕๐๖.๖๓๓.๒๓๖.๑-๑๒๐.๑๓๖๔๒๓๖.๕๐.
๕๕๐๒๒๐๒๓๖

ทองเปลว กองจันทร์
(นายทองเปลว กองจันทร์)
ผส.บอ.

(Handwritten signature)

ที่ กร ๐๐๐๓/๓๙๒๕

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๒๐๑๒ ขอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอชี้แจงลักษณะและที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารข้อมูลลักษณะและที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. สำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.
๒๕๓๔

ตามที่ กรมชลประทาน ได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขประเด็นข้อติดขัดใน
กระบวนการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และป่าสงวนแห่งชาติ
โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสุวรรณภูมิ ชั้น ๔ อาคารที่ทำการฝ่ายวิชาการ กรมชลประทาน สามเสน
กรุงเทพฯ ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อสอบถามเกี่ยวกับคำว่า “โครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ” กับคำว่า “โครงการพระราชดำริ” มีความหมายเดียวกันหรือแตกต่างกันตามนัยมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๖ เกี่ยวกับการอนุมัติผ่อนผันให้ส่วนราชการที่ดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ
เข้าดำเนินการในพื้นที่ป่าเท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะได้รับอนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่ว่าด้วย
ป่าไม้ หรือไม่ และขอให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.) ทำหนังสือแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจในทิศทางเดียวกัน นั้น

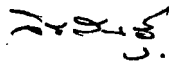
สำนักงาน กปร. ขอเรียนว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” มีมากมายหลายสาขา
หลายประเภท ซึ่งในระยะแรกเรียกต่างกัน เช่น โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการ
ในพระบรมราชานุเคราะห์ และโครงการตามพระราชดำริ โดยโครงการเหล่านี้อาจมีที่มาของโครงการที่
แตกต่างกัน เช่น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ในพระตำหนัก และมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้น
(เช่น พายุ หรืออุทกภัย ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก) ก็จะมีพระราชทานพระราชดำริ
ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไปดำเนินการช่วยเหลือ หรือ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินยังพื้นที่ต่างๆ และพระราชทาน
พระราชดำริให้กับคณะผู้ตามเสด็จฯ ร่วมกันพิจารณาดำเนินการ และเมื่อมีการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
ขอพระราชทานความช่วยเหลือ ซึ่งหากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริก็จะพระราชทานแนวพระราชดำริว่าควรพัฒนาอย่างไร จากนั้น สำนักงาน กปร. ก็จะประสาน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเช่นเดียวกับโครงการพระราชดำริอื่นๆ โครงการเหล่านี้จึงเป็นโครงการที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา โดยให้รัฐบาลร่วม
ดำเนินการ และในปัจจุบันเรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำหรับ.../

สำหรับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. ได้ยึดถือปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.๒๕๓๔ ตามข้อ ๔ วรรคท้าย ซึ่งระบุไว้ว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” หมายความว่า โครงการ แผนงาน และกิจกรรมใดๆ ที่ ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมหลวงจिरพันธุ์ ทวีวงศ์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

โทร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๒๘

โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๒๙

ลักษณะของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการพระราชดำรินี้ในระยะแรกๆ นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. โครงการที่มีลักษณะศึกษา ค้นคว้า ทดลองเป็นการส่วนพระองค์ โครงการดังกล่าวนี้เท่ากับการเตรียมพระองค์ในด้านข้อมูลและความรอบรู้ที่จะทรงนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและเผยแพร่แก่เกษตรกร รวมทั้งเป็นการแสวงหาแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยและสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นด้วย
๒. โครงการที่มีลักษณะเริ่มเข้าไปแก้ไขปัญหาหลักของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหา และอุปสรรคในการทำเกษตรกรรม มากขึ้นทุกขณะซึ่งในขณะที่พระองค์ทรงมีโครงการทดลองและเรียนรู้ไปด้วยกัน จะทรงเริ่มก้าวเข้าสู่การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหของเกษตรกรอย่างแท้จริง ระยะแรกโครงการยังจำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะบริเวณรอบๆ ที่ประทับในส่วนภูมิภาค รูปแบบของการพัฒนาแก้ปัญหา คือ การพัฒนาแบบผสมผสาน (Integrated Development) หลังจากนั้นโครงการในลักษณะนี้ค่อยๆ ขยายขอบเขตออกไปสู่สังคมเกษตรกรในพื้นที่ที่กว้างขึ้น

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีอยู่มากมายหลายสาขา หลายประเภท ในระยะแรก มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป ดังนี้คือ

๑) โครงการตามพระราชประสงค์

หมายถึง โครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรงศึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญในวงงาน ทรงแสวงหาวิธีการทดลองปฏิบัติ ทรงพัฒนาและส่งเสริมแก้ไขตัดแปลงวิธีการเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อดูแลผลผลิตทั้งในพระราชฐานและนอกพระราชฐาน ซึ่งต้องทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการดำเนินการทดลองจนกว่าจะเกิดผลดี ต่อมาเมื่อทรงแน่พระทัยว่าโครงการนั้นๆ ได้ผลดี เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลเข้ามารับงานต่อภายหลัง

๒) โครงการหลวง

พระองค์ทรงเจازงดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขาในภาคเหนือ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในที่ลุ่มล่าง ด้วยเหตุผลที่พื้นที่เหล่านี้เป็นเขตแดนชาวไทยภูเขา จึงทรงมีโอกาสพัฒนาชาวเขาชาวดอยให้อยู่ดีกินดี ให้เลิกการปลูกฝิ่น เลิกการตัดไม้ทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และเลิกการค้าไม้เถื่อน ของเถื่อน อาวุธยุทโธปกรณ์นอกกฎหมาย ทรงพัฒนาช่วยเหลือให้ปลูกพืชหมุนเวียนที่มีคุณค่าสูง ขนส่งง่าย ปลูกข้าวไร่ และเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภค รวมคุณค่าผลผลิตแล้วให้ได้คุณค่าแทนการปลูกฝิ่น ทั้งๆ ที่งานของโครงการนี้กินเวลายาวนานกว่าจะเกิด

(นางสุพร ตรินรินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพิเศษ ๖

ผลได้ ต้องใช้เวลานานนับสิบปี การดำเนินงานจะยากลำบากสักเพียงใดมิได้ทรงทอดย การพัฒนาค่อยๆ ได้ผลดีขึ้นๆ ชาวเขาชาวตอยจึงมีความจงรักภักดี เรียกพระองค์ว่า “พ่อหลวง” และเรียกสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถว่า “แม่หลวง” โครงการของทั้งสองพระองค์จึงเรียกว่า “โครงการหลวง”

๓) โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์

หมายถึง โครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อเสนอแนะและแนวทางพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการ ด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงาน พร้อมทั้งติดตามผลงานให้ต่อเนื่องโดยภาคเอกชน เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านสหกรณ์เนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งสโมสรโรตารีแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดและดำเนินงานตามพระราชดำริ โครงการพจนานุกรม โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เป็นต้น

๔) โครงการตามพระราชดำริ

โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จฯ ร่วมทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งมีทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหาร โครงการตามพระราชดำรินี้ในปัจจุบันเรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” มีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ปัจจุบันมีลักษณะที่เป็นโครงการพัฒนาด้านต่างๆ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาสั้น และระยะเวลายาวที่มากกว่า ๕ ปี ขณะเดียวกันก็มีลักษณะที่เป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการเพื่อการศึกษาค้นคว้าทดลอง หรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย เป็นต้น

(นางสุพร ตรินรินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ 2

ที่มาของข้อมูลจาก :

หนังสือได้ร่มพระบารมี 20 ปี สำนักงาน กปร.

<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/Projects/AboutKingProjects.aspx?p=36>

ที่มาและขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาจาก ๓ แหล่ง ดังนี้

๑. เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้พระราชทานพระราชดำริโดยตรง
๒. เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกิดจากการที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ
๓. เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่หน่วยงานได้กราบบังคมทูลรายงานและ/หรือขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยเรียบร้อยแล้ว

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

๑. เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ในพระตำหนัก แต่มีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้น เช่น มีพายุ หรืออุทกภัย ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก ก็จะมีพระราชดำริให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไปดำเนินการช่วยเหลือ

๒. เมื่อเสด็จพระราชดำเนินยังพื้นที่ต่างๆ จะพระราชทานพระราชดำริให้กับคณะผู้ตามเสด็จฯ (องคมนตรี เจ้าหน้าที่กรม / กอง ที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ฯลฯ) ดำเนินการโครงการต่างๆ

- เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งรับสนองพระราชดำริ จัดทำโครงการเสนอผู้บังคับบัญชา จนถึงปลัดกระทรวง เพื่อนำส่งสำนักงาน กปร.
- สำนักงาน กปร. ประสานงาน วิเคราะห์ ว่าสอดคล้องกับพระราชดำริ แล้วนำเสนอ กปร. เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ที่ประชุม กปร. หรือ ประธาน กปร. พิจารณาอนุมัติ
- สำนักงาน กปร. แจกหน่วยงาน และสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการต่อไป
- หน่วยงานเหล่านั้นดำเนินการตามแผนงานโครงการ
- สำนักงาน กปร. ทำการติดตาม ประเมินผล จัดทำรายงานทูลเกล้าฯ ถวาย แจกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้ประโยชน์สูงสุดตามพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้

๓. เมื่อมีการถวายฎีกา มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- เมื่อมีการถวายฎีกาเกี่ยวกับโครงการทางด้านการพัฒนา
- สำนักงาน กปร. จะทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล หาข้อเท็จจริง เพื่อจัดทำรายละเอียด กราบบังคมทูลฯ เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย

(นางสุพร ตรีนรินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ 2

- หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริก็จะพระราชทานแนวพระราชดำริว่าควรพัฒนาตรงนั้นอย่างไร จากนั้น สำนักงาน กปร. ก็จะดำเนินการประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการเช่นเดียวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่มาของข้อมูลจาก :

หนังสือได้รรมพระบารมี 20 ปี สำนักงาน กปร.

<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/Projects/AboutKingProjects.aspx?p=36>

(นางสุพร ตรินรินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการพื้นที่ 2

(สำเนา)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ. ๒๕๓๔

เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศมากยิ่งขึ้น นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๒๔

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"ส่วนราชการ" หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

"โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" หมายความว่า โครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ ที่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีปัญหาหรือความจำเป็น ให้ประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมอบหมายมีอำนาจวินิจฉัยและสั่งยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ตามที่เห็นสมควร รวมตลอดทั้งดำเนินการใด ๆ ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นไปตามพระราชประสงค์

หมวด ๒

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" เรียกโดยย่อว่า "กปร." ประกอบด้วย

(๑)	นายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(๒)	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓)	ปลัดกระทรวงการคลัง	เป็นกรรมการ
(๔)	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นกรรมการ
(๕)	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๖)	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน	เป็นกรรมการ
(๗)	ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ	เป็นกรรมการ
(๘)	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๙)	เลขาธิการคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๐)	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	เป็นกรรมการ
(๑๑)	ผู้บัญชาการทหารบก	เป็นกรรมการ
(๑๒)	ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๑๓)	รองราชเลขาธิการหนึ่งคน	เป็นกรรมการ
(๑๔)	เลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(๑๕)	รองเลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๖)	ผู้ช่วยเลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๗)	เจ้าหน้าที่สำนักราชเลขาธิการหนึ่งคน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ข้อ ๘ ให้มีองคมนตรีหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษาของ กปร.
ข้อ ๙ ให้ กปร. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามผล และประสานการดำเนินงานของ
ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) พิจารณาและกำหนดโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือทั้งด้านวิชา
การและการเงินจากภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งตั้งจ่ายเงินที่ได้มาจากการ
ช่วยเหลือดังกล่าวเพื่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๓) พิจารณาอนุมัติโครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ และพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และงบประมาณรายจ่ายในการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามความจำเป็น

(๔) พิจารณาอนุมัติการเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ทุกกรณี

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ตามความเหมาะสม

(๖) มีหนังสือขอให้เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมาช่วยราชการหรือชี้แจงหรือส่งข้อมูลหรือสถิติใด ๆ ได้

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเร่งด่วนหรือพิเศษซึ่งจะต้องดำเนินการเพื่อสนองพระราชดำริโดยเร็ว ให้ประธานกรรมการ กปร.ใช้อำนาจหน้าที่แทน กปร. ได้ แต่ต้องแจ้งให้ กปร. ทราบ หรือประธานกรรมการ กปร. โดยความเห็นชอบของ กปร. จะมอบอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้แก่กรรมการคนใดคนหนึ่งใช้อำนาจหน้าที่แทน กปร. ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๐ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน กปร." มีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านวิชาการ ประสานงาน และงานธุรการของ กปร. และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ กปร. มอบหมาย

ในกรณีจำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. อาจขอให้เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมาช่วยราชการก็ได้

/ให้เลขาธิการ กปร.

ให้เลขาธิการ กปร. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน กปร. และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร.

ให้รองเลขาธิการ กปร. และผู้ช่วยเลขาธิการ กปร. เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ข้อ ๑๑ บรรดาค่าใช้จ่ายสำหรับ กปร. สำนักงาน กปร. คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ ซึ่งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีคำสั่งให้มาช่วยเหลือการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมตลอดทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น ให้จ่ายจากเงินค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน กปร. ที่ กปร. ได้จัดสรรให้หรือจากเงินงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๓

ประเภทโครงการ

ข้อ ๑๒ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเสนอขอรับการพิจารณาเพื่อดำเนินงานจาก กปร. จะต้องเกี่ยวข้องกับงานประเภทดังต่อไปนี้

ประเภทที่ ๑ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีลักษณะเป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการประเภทเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย และโครงการใด ๆ ที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๑ ปี

ประเภทที่ ๒ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีลักษณะเป็นโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยทั่วไปที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๒ ปี

ประเภทที่ ๓ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีลักษณะเป็นโครงการใหญ่ที่ต้องใช้เวลาดำเนินงานเกิน ๒ ปี จึงแล้วเสร็จ

ประเภทที่ ๔

ประเภทที่ ๔ โครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ ที่มีพระราชประสงค์ให้
ดำเนินการ

หมวด ๔

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ ๑๓ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) ให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนำความตามที่ได้รับ
พระราชดำรินี้เสนอหัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ตาม
ลำดับชั้นและสำนักงาน กปร. ทราบเป็นหนังสือโดยด่วนเมื่อได้รับพระราชดำริ

เมื่อสำนักงาน กปร. ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้รับทราบความตาม
พระราชดำรินี้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ซึ่งโครงการดังกล่าว
เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลายส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ให้สำนักงาน กปร.
มีหนังสือแจ้งให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องทราบโดยด่วน

(๒) เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องได้รับหนังสือแจ้งจาก
สำนักงาน กปร. หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว
จัดทำรายละเอียดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ พร้อมทั้งกำหนดวงเงิน
งบประมาณรายจ่ายเสนอสำนักงาน กปร. โดยด่วน

(๓) เมื่อสำนักงาน กปร. ได้รับรายละเอียดโครงการและวงเงินงบประมาณ
รายจ่ายจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้สำนักงาน กปร. รวบรวม
รายละเอียดโครงการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายสำหรับโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำรินี้ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวและพิจารณาครั้งกรองและ
นำเสนอ กปร. พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้โดยด่วน

(๔) ในกรณีที่ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. ได้อนุมัติโครงการ แผนงาน หรือกิจกรรมใด ๆ และงบประมาณรายจ่ายแล้ว และมีงบประมาณผูกพันใน ปีต่อ ๆ ไป ให้สำนักงานประมาณเป็นผู้จัดสรรงบประมาณผูกพันเพื่อให้โครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ ดังกล่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างเรียบร้อย

(๕) เมื่อการพิจารณาเสร็จสิ้น ให้สำนักงาน กปร. แจ้งผลการพิจารณา ของ กปร. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ ๑๔ เมื่อ กปร. อนุมัติโครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ และวงเงิน งบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้สำนักงาน กปร. แจ้งการอนุมัติดังกล่าวเป็นหนังสือให้ส่วน ราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ใน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอันเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยด่วน

หมวด ๕

การอนุมัติโครงการ

ข้อ ๑๕ ให้ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ และงบประมาณรายจ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจตามประเภทโครงการ ดังนี้

(๑) โครงการประเภทที่ ๑ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณา อนุมัติโครงการ และงบประมาณรายจ่ายตามโครงการได้ทั้งหมด เพื่อให้ดำเนินงาน ได้ทันที

(๒) โครงการประเภทที่ ๒ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณา อนุมัติโครงการ และงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานได้ในระยะแรก หรือปีแรก ส่วนงบประมาณดำเนินการในปีต่อไป ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องจะต้องเสนอขอของบประมาณรายจ่ายตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่ง ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

(๓) โครงการประเภทที่ ๓ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ หรือพิจารณาเสนอโครงการไปตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอันเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการ และในกรณีที กปร. อนุมัติโครงการแล้ว กปร. อาจอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของโครงการได้บางส่วน เพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานตามโครงการได้โดยเร็ว หรือไม่อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของโครงการโดยให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณต่อไปก็ได้

(๔) โครงการประเภทที่ ๔ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ แผนงาน กิจกรรมใด ๆ และงบประมาณรายจ่ายได้ตามความเหมาะสมในทุกกรณี

(๕) เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปตามพระราชประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ให้ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. มีอำนาจสั่งยกเลิกการปฏิบัติตาม หมวด ๕ ข้อ ๑๕ (๑) (๒) และ (๓) และมีอำนาจพิจารณาอนุมัติโครงการ แผนงาน กิจกรรมใด ๆ และงบประมาณรายจ่ายได้ในทุกกรณี

หมวด ๖

งบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมให้กับสำนักงาน กปร. เป็นประจำทุกปีงบประมาณ

หมวด ๗
อัตรากำลัง

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานประมาณ
จัดสรรอัตรากำลังที่จำเป็นแก่สำนักงาน กปร. โดยให้ถือว่าเป็นความสำคัญเร่งด่วน
ลำดับแรกเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ บรรดาข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง และประกาศซึ่งได้ออกโดย
อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
บทแห่งระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔

(ลงนาม) อานันท์ ปันยารชุน

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

นางสาวพิศมัย เครือขารี

(นางสาวพิศมัย เครือขารี)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว.